

Piyano repertuvarının öğrenilmesinde öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi: Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri örneği*

Mehtap Aydın Uygun**
Özlem Kılınçer***

Özet

Bu çalışmanın amacı; güzel sanatlar ve spor liseleri (G.S.S.L.) müzik bölümü öğrencilerinin piyano repertuvarını öğrenmede kullandıkları öğrenme stratejileri düzeylerini, bazı değişkenlere göre incelemektir. Bu değişkenler cinsiyet, öğrenim görülen G.S.S.L. ile sınıf, piyano dersine çalışmaya ayrılan haftalık zaman dilimi, çalışma zamanını planlama şekli, piyano çalışmalarının sürdürüldüğü yer, piyano dersine okul dışında destek alma durumu, ailede müzikle ilgilenen bir yakının bulunma durumu ve piyano dersiyile ilgili düşüncelerdir. Çalışmanın örneklem grubunu 2011- 2012 eğitim- öğretim yılının I. yarısında Türkiye'deki G.S.S.L. müzik bölümlerinde öğrenim görmekte olan 644 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada örneklem grubu öğrencilerinin öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerine ilişkin veriler, Kılınçer ve Aydın Uygun (2011) tarafından geliştirilen "Piyano Repertuvarının Öğrenilmesinde Öğrenme Stratejilerinin Kullanılma Durumları Ölçeği" aracılığıyla toplanmıştır. Veriler normal dağılıma uygunluk gösterdiğinden, öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeyleri ile çalışmada belirlenen değişkenler arasındaki karşılaştırmalarda *Tek Yönlü Varyans Analizi (One-Way ANOVA)* kullanılmıştır. Analizlerden elde bulgular 0.01 ve 0.05 anlamlılık düzeyleri dikkate alınarak yorumlanmıştır. Çalışma sonuçlarına göre; piyano repertuvarının öğrenilmesinde en yüksek düzeyde ($\bar{x} = 3.89$) yineleme stratejilerinin, en düşük düzeyde ($\bar{x} = 2.82$) ise dikkat stratejilerinin kullanıldığı belirlenmiştir. Ayrıca, öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeyleri ile çalışmada belirlenen her bir değişken arasındaki karşılaştırmalar sonucundaki farklar anlamlı ($p < 0.01$, $p < 0.05$) bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Güzel sanatlar ve spor liseleri (G.S.S.L.); piyano dersi; piyano repertuvarı; öğrenme stratejileri.

* Bu çalışmanın bir kısım bulguları, 25- 27 Nisan 2012 tarihleri arasında gerçekleştirilen 10. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu'nda bildiri olarak sunulmuştur.

** Yrd. Doç. Dr., Niğde Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, NİĞDE. e- posta: meydiner@nigde.edu.tr, mehtapaydineruygun@yahoo.com

*** Okt.; İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, MALATYA. e- posta: ozlemkilincer@gmail.com

An analysis of using levels of learning strategies according to some variables in learning piano repertoire: Example of Fine Arts and Sports Schools

Mehtap Aydiner Uygun**
Özlem Kılınçer***

Abstract

The purpose of this study is to examine the learning strategies, which fine arts and sports schools music department (G.S.S.L.) students' use, in terms of some variables while learning piano repertoire. These variables are the opinions related with sex, the fine arts and sports school in which the training is done, the class, the weekly time period allocated for the study of piano course, type of planning the working time, the place where the piano studies are done, the situation of getting assistance to piano course from outside the school and presence of a family member who is interested in music, and piano courses. The sample group of the study is the 644 students who are studying in the music department of fine arts and sports high schools in Turkey in the first semester of 2011 - 2012 school year. In this study, the data, related with the level of the sample group of students to use learning strategies, has been collected through the " Scale of the Situations of Using Learning Strategies in Teaching Piano Repertoire" developed by Kılınçer and Aydiner Uygun (2011). As the data shows compliance with the normal distribution, One-Way Analysis of Variance (One-Way ANOVA) was used in the comparisons between the using levels of learning strategies and variables specified in the study. The findings from the analysis have been interpreted by taking 0.01 and 0.05 meaningfulness level into consideration. According to the results of the study; at the highest level ($\bar{x} = 3.89$) replication strategies, at the lowest level ($\bar{x} = 2.82$) attention strategies was determined using in learning of piano repertoire. In addition, the differences in the result of the comparisons between the using levels of learning strategies and each variable specified in the study have been found meaningful ($p < 0.01$, $p < 0.05$).

Keywords: Fine arts and sports schools (G.S.S.L.); piano lessons; piano repertoire; learning strategies.

** Assist. Prof. Dr., Niğde University, Faculty of Education, Department of Music Education, NİĞDE. e- posta: maydiner@nigde.edu.tr, mehtapaydineruygun@yahoo.com

*** Lecturer; İnönü University, Faculty of Education, Department of Music Education, MALATYA. e- posta: ozlemkilincer@gmail.com

1. Giriş

Güzel sanatlar ve spor liseleri (G.S.S.L.) müzik bölümlerindeki piyano eğitimi sürecinde repertuar, Türk ve dünya bestecilerinin etüt ve eserleri ile eğitim müziği örneklerini içermektedir. Bu süreçte repertuar, bir taraftan piyano çalmaya ilişkin teknik ve müzikal öğrenmelerin gerçekleştirilmesi, sınanması, ölçülmesi ve değerlendirilmesinde bir araç; diğer taraftan da öğrenilmesi amaç edinilen önemli bir unsurdur.

Öğrenmenin her boyutunda olduğu gibi piyano repertuvarının da daha kolay, kalıcı öğrenilmesinde ve öğrenene bağımsız öğrenebilme niteliği kazandırılabilmesinde çeşitli öğrenme stratejilerinin kullanılması önem taşımaktadır. Öğrenme stratejileri, “Bilgi ve becerilerin kazanılmasını kolaylaştırmak için özel bir öğrenme durumunda birey tarafından kazanılan zihinsel taktiklerin bir koleksiyonu” olarak tanımlanmaktadır (Derry and Murphy, 1986; Akt: Öztürk, 1995, s. 27- 28).

Öğrenme stratejileri sınıflandırmaları farklı araştırmacılar tarafından farklı şekillerde yapılmıştır. Bu çalışma kapsamında Weinstein ve Mayer’in (1986, Akt. Güven, 2004) öğrenme stratejileri sınıflandırmalarındaki alt boyutların tamamına, Gagne ve Driscoll’ün (1988, Akt. Ulusoy ve diğerleri, 2008) öğrenme stratejileri sınıflandırmalarındaki alt boyutlardan da bir tanesine yer verilmiştir. Buna göre öğrenme stratejileri; dikkat stratejileri, yineleme (tekrar) stratejileri, anlamlandırma- örgütleme stratejileri, anlamayı izleme stratejileri ve duyuşsal stratejiler olmak üzere 5 başlık altında toplanarak incelenmiştir.

Çalışma kapsamındaki öğrenme stratejilerinden dikkat stratejilerine ilişkin taktikler; “anahtar sözcüklerin ve temel düşüncelerin altlarını çizme, metnin kenarına not alma, bilinmeyen sözcükleri yuvarlak içine alma, anlaşılmayan yerlere soru işareti gibi işaretler koyma” vb. olarak sıralanabilir (Ulusoy ve diğerleri, 2008). Yineleme (Tekrar) stratejileri, bilginin zihinsel ya da sesli biçimde yinelenmesine dayanan taktikleri içerir (Senemoğlu, 1997, s. 300). Anlamlandırma- örgütleme stratejileri; bilgi birimleri arasında ilişki kurmayı sağlayan “başka sözcüklerle anlatma, ilişkilendirme, özetleme, not alma, soru yanıtlama, çizelgeler, tablolar ve matrisler oluşturma, hiyerarşik yapılar kurma, grafikler oluşturma” gibi taktiklerden oluşur (Dural, 2008; Senemoğlu, 1997). Anlamayı izleme stratejileri, düşünme sürecinin değerlendirilmesi ve yönetilmesiyle ilgili taktikleri içerir (McCrow and Roop, 1992; Akt. Subaşı, 1999, s. 35). Duyuşsal stratejiler ise öğrenmeyi en iyi destekleyen çevresel

özelliğlerin belirlenip düzenlenerek, ruhsal yapının öğrenme için en uygun duruma getirilmesini sağlayan taktiklerden oluşur (Sönmez, 2010, s. 283).

Öğrenme stratejilerinin çeşitli öğrenme alanlarındaki kullanılma düzeyleri, pek çok çalışmaya konu olmuştur. Öğrenme stratejilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesindeki kullanılma düzeyleri ise böyle bir çalışmaya gereksinimi ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmanın amacı; G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin pişano repertuarını öğrenmede kullandıkları öğrenme stratejileri düzeylerini, bazı değişkenlere göre incelemektir. Bu amaç çerçevesinde şu sorulara cevap aranmıştır:

- ✓ G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesindeki öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri nasıldır?
- ✓ G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesinde kullandıkları öğrenme stratejileri arasında nasıl bir ilişki vardır? (anlamayı izleme ile dikkat, yineleme; anlamlandırma- örgütleme ile dikkat, yineleme, anlamayı izleme vb.)
- ✓ G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesindeki öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri:
 - Cinsiyetlerine,
 - Öğrenim gördükleri G.S.S.L.'ye,
 - G.S.S.L.'de devam ettikleri sınıflara,
 - Pişano dersine çalışmaya ayırdıkları haftalık zaman dilimine,
 - Pişano dersine çalışma zamanlarını planlama şekillerine,
 - Öğrenme stratejilerini öğrendikleri kaynaklara,
 - Pişano çalışmalarını sürdürdükleri yerlere,
 - Pişano dersi için okul dışında destek alma durumlarına,
 - Ailede müzik eğitimcisi ya da müzikle ilgilenen bir yakının bulunma durumuna,
 - Pişano dersiyle ilgili düşüncelerine,

göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

2. Yöntem

Bu çalışma betimsel türde ve ilişkisel tarama modelindedir.

2.1. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini; 2011- 2012 eğitim- öğretim yılının I. yarısında Türkiye’de sayıları 67’yi bulan G.S.S.L. müzik bölümlerinin 10, 11 ve 12. sınıflarında öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklem grubu, bu evren içerisinde basit seçkisiz örnekleme yoluyla seçilmiştir. Buna göre örneklem grubunu 2011- 2012 eğitim- öğretim yılının I. yarısında Türkiye’deki G.S.S.L. müzik bölümlerinde öğrenim görmekte olan 644 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklem grubu öğrencilerinin % 64.4’ü (n= 415) kız, % 35.6’sı (n= 229) erkek öğrencidir. Örneklem grubu öğrencilerinin öğrenim gördükleri G.S.S.L. Antalya (n= 88, % 13.7), Bolu (n= 53, % 8.2), Diyarbakır (n= 70, % 10.9), Gaziantep (n= 62, % 9.6), Giresun (n= 44, % 6.8), Kütahya (n= 59, % 9.2), Malatya (n= 68, % 10.6), Mersin (n= 75, % 11.6), Niğde (n=37, % 5.7), Samsun (n= 46, % 7.1), Sivas (n= 42, % 6.5) G.S.S.L.’dir. Öğrencilerin % 34.9’u (n= 225) 10. sınıf, % 33.9’u (n= 218) 11. sınıf ve % 31.2’si (n= 201) 12. sınıf öğrencileridir.

2.2. Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu çalışmada örneklem grubu öğrencilerinin öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerine ilişkin veriler, Kılınçer ve Aydiner Uygun (2011) tarafından geliştirilen “Piyano Repertuarının Öğrenilmesinde Öğrenme Stratejilerinin Kullanılma Durumları Ölçeği” aracılığıyla toplanmıştır. Ölçek dikkat, yineleme (tekrar), anlamlandırma- örgütleme, anlamayı izleme ve duyuşsal stratejiler olmak üzere 5 boyutludur ve toplam 66 maddeden oluşmaktadır.

Ölçeğin bütününe ilişkin güvenilirlik katsayısı (Cronbach alfa): 0.96’dır. Alt boyutlara ilişkin güvenilirlik katsayıları ise: Dikkat stratejilerinde 0.88, yineleme (tekrar) stratejilerinde 0.87, anlamlandırma- örgütleme stratejilerinde 0.94, anlamayı izleme stratejilerinde 0.89 ve duyuşsal stratejilerde ise 0.86 olarak bulunmuştur.

Verilerin analizi aşamasında ilk olarak Kolmogorov- Smirnov testi ile verilerin normal dağılıma uygun olup olmadığı incelenmiştir. Veriler normal dağılıma uygunluk

gösterdiğinden, öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeyleri ile çalışmada belirlenen değişkenler arasındaki karşılaştırmalarda Tek Yönlü Varyans Analizi (One- Way ANOVA) kullanılmıştır. Varyans analizi sonucunda gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunması durumunda -hangi grupların birbirinden farklı olduğunun tespit edilmesi için- çoklu karşılaştırma (multiple comparisons) testlerinden Scheffe testi uygulanmış ve test sonucu tablolardaki fark sütununda verilmiştir. Grupların karşılaştırılmasına ilişkin testlerde varyans homojenliği varsayımı da, Levene testi ile incelenmiş ve böylelikle hangi test istatistiğinin dikkate alınacağına karar verilmiştir. Analizlerden elde bulgular, 0.01 ve 0.05 anlamlılık düzeyi dikkate alınarak yorumlanmıştır. Çalışmada yer alan bu analizler, IBM SPSS 20.0 paket programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

3. Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, araştırma verileri doğrudusunda ulaşılan bulgular tablolar halinde verilerek yorumlanmıştır. İlgili bulgular, çalışmada cevaplanması amaçlanan sorular dikkate alınarak sıralanmıştır.

3.1. G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesindeki öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerine yönelik bulgular ve yorum

Tablo 3. 1. 1. Örneklem grubu öğrencilerinin pişano repertuarının öğrenilmesinde öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri

Öğrenme stratejisi	N	\bar{X}	SS
Dikkat	644	2.82	0.99
Yineleme	644	3.89	0.81
Anlamlandırma- Örgütlenme	644	2.96	0.83
Anlamayı izleme	644	3.75	0.78
Duyuşsal	644	3.30	0.95

Tablo 3. 1. 1. incelendiğinde; örneklem grubu öğrencilerinin pişano repertuarının öğrenilmesinde en yüksek düzeyde ($\bar{x} = 3.89$) yineleme stratejilerini kullandıkları, en düşük düzeyde ($\bar{x} = 2.82$) ise dikkat stratejilerini kullandıkları görülmektedir. Bulgulardan; örneklem grubu öğrencilerinin, “Etüdün/ eserin bütününe ya da zor pasajlarını belirli bir çalma kolaylığı elde edinceye kadar piyanoda yineleme”, “Etüdün/ eserin notalarını görsel ya da işitsel olarak yineleme” vb. taktikleri içeren yineleme stratejilerini, diğer öğrenme stratejilerine oranla daha yüksek düzeyde kullandıkları anlaşılmaktadır. Bu durum, -pişano çalabilme, bir takım

psikomotor davranışların zihne yerleştirilmesine ve piyanistik organların bu davranışları doğru şekilde uygulaması esasına dayalı olduğundan- beklenen bir bulgu olarak yorumlanabilir. Çünkü piyanoda bir takım psikomotor davranışların zihne yerleştirilmesi ve bu davranışların piyanistik organlar tarafından doğru- hızlı bir şekilde uygulanabilmesi için, *yinelenmesi* (tekrar edilmesi) gereklidir. Ancak Fenmen'in de (1947, s. 107) belirttiği gibi; bir piyano etüdünün/ eserinin iyi bir performansla çalınabilmesi için, etütte/ eserde yer alan bir takım güçlüklerin üstesinden gelmek gereklidir. Etütte/ eserde karşılaşılan bir güçlüğü aşabilmek için de, onu gözü kapalı saatlerce yinelemekten olumlu bir sonuç elde edilemeyebilir. Güçlüğün neden ileri geldiği belirlenmeli ve o noktanın çözümlenmesine çabalanmalıdır. Pamir'in (1984, s. 55) “Öğrencinin piyanoya ne kadar zaman çalıştığından çok, nasıl çalıştığı önemlidir” sözleri de, bu görüşü destekler niteliktedir. Bir etüdün/ eserin piyanoda sürekli olarak yinelenmesiyle parmakların, elin, kolun hareketleri ezberlenebilir. Ancak etüt/ eser tam olarak öğrenilemez. Nitekim ünlü besteci R. Schumann genç müzisyenlere öğütlerinde; iyi bir çalış performansını için etüdü/ eseri yalnız parmaklarla öğrenmenin yeterli olmayacağını, melodi, armoni ve akorların da ezbere alınması gerektiğini vurgulamıştır (Akt. Fenmen, 1947, s. 128). Bu ise piyano repertuarının öğrenilmesinde “Etütte/ eserde yer alan tekniklerle önceden öğrenilen teknikler arasında benzerlik/ farklılık ilişkileri kurma”, “Teknik/ müzikal unsurlara ilişkin saptamaları, kişisel ifadelerle açıklayarak not alma”, “Ritim kalıplarını benzerlik/ farklılıklarına göre gruplandırma” gibi taktikleri içeren *anlamlandırma- örgütleme* stratejilerinin kullanılmasının önemine işaret etmektedir. Ancak bulgularda; örneklem grubu öğrencilerinin *anlamlandırma- örgütleme* stratejilerini kullanma düzeylerinin, -dikkat stratejilerinden sonra- diğer öğrenme stratejilerine oranla daha düşük düzeyde ($\bar{x} = 2.96$) olduğu görülmektedir.

Çalışmada elde edilen bir diğer bulgu ise örneklem grubu öğrencilerinin; “Etüdün/ eserin tonunu/ modunu gözden geçirme”, “Etütteki/ eserdeki tempo/ tempo değişimlerine işaretler koyma”, “Tril, mordan gibi süslemelere ilişkin açıklamaların altlarını çizme” gibi taktikleri içeren dikkat stratejilerini, diğer öğrenme stratejilerine oranla daha düşük düzeyde ($\bar{x} = 2.82$) kullandıklarıdır. Çalışmada elde edilen bu bulgu, benzer bir çalışmanın bulgularıyla da örtüşmektedir. Bahsedilen çalışmada (Yokuş, 2010), müzik öğretmeni adaylarının piyano repertuarını öğrenirken kullandıkları öğrenme stratejileri Gagne ve Driscoll'ün (1988, Akt. Ulusoy ve diğerleri, 2008) öğrenme stratejileri temel alınarak “dikkat stratejileri, kısa süreli bellekte depolamayı artırma stratejileri, kodlamayı artırma stratejileri ve geri getirmeyi

arttırma stratejileri” olmak üzere dört boyutta ele alınarak incelenmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre, müzik öğretmeni adaylarının pişano repertuarının öğrenilmesinde *dikkat* stratejilerini kullanma düzeyleri “orta” ($\bar{x} = 3.29$) olarak nitelendirilmiştir. Öğrenme sürecinin dikkatle başladığı düşünöldüğünde, pişano repertuarının öğrenilmesinde dikkat stratejilerinin kullanılma düzeylerinin düşük olmasının, pişano eğitimi- öğretimi sürecini de olumsuz yönde etkileyebileceği söylenebilir. Ercan’ın (2008, s. 17), pişanoda yapılan en belirgin hataların; hız terimleri, ses değiştirici işaretler, pedal kullanımı, nüans işaretleri gibi çalgı öğrenmede önem taşıyan öğeleri gözden kaçırılmasından ileri geldiğine ilişkin tespiti de, bahsedilenleri desteklemektedir. Ercan (2008, s. 17), pişano eğitiminde alışkanlık haline getirilen bu yanlışların nedenlerini sıralarken ilk sırada dikkatsizliği ele almıştır.

Bu çalışmayla ilgili bulunan diğer çalışmaların bulguları -her ne kadar farklı öğrenme alanlarıyla ilgili olsalar da-, bu çalışmadaki öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeylerine yönelik elde edilen bir takım bulguları destekler niteliktedir. Örneğin; Arsal ve Özen (2007), “Sınıf öğretmeni adaylarının öğrenme stratejileri ve öğrenme biçimi tercihlerinin incelenmesi” isimli çalışmalarında, sınıf öğretmeni adaylarının öğrenme stratejilerinden en fazla örgütleme, eklemleme ve *yineleme* ($\bar{x} = 5.01$) stratejilerini kullandıklarını tespit etmişlerdir. Aslan (2008), ilköğretim yedinci ve sekizinci sınıf öğrencilerinin matematik dersinde en fazla *yineleme* stratejilerini ($\bar{x} = 2.74$) kullandıklarını belirlemiştir. Çelikkaya ve Kuş (2010) “Sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin öğrenme stratejilerini kullanma durumları” isimli çalışmalarında, *yineleme* stratejilerini sıklıkla kullanılan öğrenme stratejilerinin içerisinde sıralamışlardır. Dikbaş (2008) ile Dikbaş ve Kaf Hasırcı (2008) öğrencilerin matematik dersine çalışırken en fazla *yineleme* stratejilerini ($\bar{x} = 2.74$), zaman yönetimi stratejilerini ($\bar{x} = 2.69$), anlamlandırma stratejilerini ($\bar{x} = 2.58$) ve örgütleme stratejilerini ($\bar{x} = 2.54$) kullandıklarını belirlemiştir. Hamurcu (2002) çalışmasında; okulöncesi öğretmen adaylarının en fazla kullandıkları stratejilerin *tekrar* (*yineleme*) stratejileri ve duyuşsal stratejiler olduğunu bulgulamıştır. Şen’in (2006) çalışmasında; sınıf öğretmeni adaylarının, aldıkları strateji puanlarına göre *yineleme* stratejilerine “iyi”, anlamlandırma, örgütleme ve duyuşsal stratejilere “ortanın biraz üstü”, anlamayı izleme stratejilerine ise “orta” düzeyde sahip oldukları görölmüştür. Tay ve Yangın’ın (2008) çalışmalarında elde edilen bazı bulgular ise; ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersinde zihinsel *tekrar* stratejilerini, örtük ve açık *tekrar* stratejilerini, eklemleme stratejilerini, geri getirmeyi (hatırlamayı) artırıcı

stratejileri, güdüleme stratejilerini “her zaman”, *dikkat* stratejilerini ise “ara sıra” kullandıkları yönündedir.

Bazı ilgili çalışmaların bulguları ise bu çalışmada elde edilen bulgularla zıtlık göstermektedir. Örneğin; Aydın (2011) “Ortaöğretim öğrencilerinin coğrafya dersinde kullandıkları öğrenme stratejileri” isimli çalışmasında, coğrafya derslerinde en çok *örgütleme* stratejilerinin kullanıldığını bulgulamıştır. Çelenk ve Karakış’ın (2007) çalışmalarının bulgularında göre; *dikkat* stratejileri sıklıkla kullanılırken, *yineleme* stratejilerinin kullanılma sıklığı ara sıradır. Güven’in (2004) “Öğrenme stilleri ve öğrenme stratejileri arasındaki ilişki” isimli çalışmasının bulgularına göre; ortaöğretim öğrencileri *anlamlandırma* stratejileri ve *anlamayı izleme* stratejilerini daha çok kullanırken, *duyuşsal* stratejileri, *yineleme* stratejilerini ve *örgütleme* stratejilerini ise daha az kullanmaktadırlar. Bu çalışmalara ilişkin örnekler çoğaltılabilir (Karakış, 2006; Karakış ve Çelenk, 2007; Konaş, 2010; Şahin ve Çakar, 2011; Talu, 1997; Taşçı, Altun ve Soran, 2008; Tomal, 2008; Toy, 2007; Yalız, 2010).

3.2. G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesinde kullandıkları öğrenme stratejileri arasındaki ilişkiye yönelik bulgular ve yorum

Tablo 3. 2. 1. Örneklem grubu öğrencilerinin pişano repertuarını öğrenmede kullandıkları öğrenme stratejileri arasındaki ilişki (korelasyon) katsayıları

Öğrenme stratejisi	Dikkat	Yineleme	Anlamlandırma- Örgütleme	Anlamayı izleme
Dikkat	1			
Yineleme	0.30**	1		
Anlamlandırma- Örgütleme	0.54**	0.43**	1	
Anlamayı izleme	0.39**	0.59**	0.53**	1
Duyuşsal	-0.05	0.12**	-0.07	0.08*

** p<0.01 * p<0.05

Yukarıda verilen ilişki tablosu (Tablo 3. 2. 1.) incelendiğinde; öğrenme stratejileri arasındaki en kuvvetli ilişkinin *anlamayı izleme* stratejileri ve *yineleme* stratejileri arasında olduğu görülmektedir (r= 0.59). Bunu *anlamlandırma- örgütleme* stratejileri ve *dikkat stratejileri* arasındaki ilişki takip etmektedir (r= 0.54). Anlamli bulunan diğer öğrenme stratejileri arasındaki ilişkiler; *anlamayı izleme* ve *anlamlandırma- örgütleme* (r= 0.53), *anlamlandırma- örgütleme* ve *yineleme* (r= 0.43), *anlamayı izleme* ve *dikkat* (r= 0.39), *yineleme* ve *dikkat* (r= 0.30), *duyuşsal* ve *yineleme* (r= 0.12) olarak verilebilir. Çok güçlü olmamakla birlikte *duyuşsal* stratejiler ve *anlamayı izleme* stratejileri arasındaki ilişki de

anlamli bulunmuştur ($r= 0.08$). Diğer yandan, *duyuşsal* ve *anlamlandırma- örgütleme* ($r= -0.07$), *duyuşsal* ve *dikkat* stratejileri arasındaki ilişkilere önemsiz bulunmuştur ($r= -0.05$).

Bulgulardan; *anlamayı izleme* stratejilerinin kullanım düzeylerindeki yükselme ya da düşüşlerin, *dikkat*, *yineleme* ve *anlamlandırma- örgütleme* stratejilerinin kullanılma düzeylerindeki yükselme ya da düşüşlere neden olduğu söylenebilir. *Anlamayı izleme* stratejileri “Etüdün/ eserin çalışılması için gereken zaman planlamasını yapma”, “Etüdün/ eserin nasıl daha iyi çalışabileceğiyle ilgili sorgulamalarda bulunma” vb. taktikleri içermektedir. Bulgulardan; pişano repertuarının öğrenilmesinde kullanılan *anlamayı izleme* stratejilerinin, *dikkat*, *yineleme* ve *anlamlandırma- örgütleme* stratejilerinin kullanılma düzeylerini denetlediği/ yönlendirdiği söylenebilir. Özer’in (2001, s. 1729); “Biliş bilgisi dikkat, algı, yineleme, kodlama ve geri getirme gibi bilişsel süreçleri denetler ve yönlendirir” şeklindeki tespit de, bulguları destekler niteliktedir (Akt. Güven, 2004, s. 11).

Bir diğer bulgu; *anlamlandırma- örgütleme* stratejilerinin *dikkat* ve *yineleme* stratejileriyle ilişkilili olduğudur. Bu bulgu da; pişano repertuarının öğrenilmesinde kullanılan *anlamlandırma- örgütleme* stratejilerinin, *dikkat* ve *yineleme* stratejilerinin kullanılma düzeylerini denetlediği ve yönlendirdiği şeklinde yorumlanabilir. İlgili çalışmalardaki bir takım tespitlerin, bu bulguyu destekler nitelikte olduğu görülmektedir. Örneğin; “Örgütleme stratejileri, çoğu zaman tekrar ve gözden geçirme aktivitelerinin başlangıçta çok iyi yapılmasını gerektirir” tespiti bu bulguyu desteklemektedir (Derman, 2002, s. 11; Sünbül, 2007’den akt. Yılmaz, 2011, s. 43).

3.3. G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesindeki öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık gösterip- göstermeme durumlarına yönelik bulgular ve yorum

Tablo 3. 3. 1. Örneklem grubu öğrencilerinin öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin cinsiyete göre karşılaştırılması

Öğrenme Stratejisi	Cinsiyet	N	\bar{X}	SS	t	p
Dikkat	Kız	415	2.89	.97	2.60*	0.01
	Erkek	229	2.68	1.03		
Yineleme	Kız	415	3.99	.75	4.29**	0.00
	Erkek	229	3.71	.89		
Anlamlandırma- Örgütlenme	Kız	415	2.91	.82	-2.23*	0.03
	Erkek	229	3.06	.83		
Anlamayı izleme	Kız	415	3.83	.74	3.72**	0.00
	Erkek	229	3.59	.83		
Duyuşsal	Kız	415	3.34	.94	1.39	0.17
	Erkek	229	3.23	.97		

** p<0.01 * p<0.05

Yukarıdaki Tablo 3. 3. 1. incelendiğinde; örneklem grubu öğrencilerinin *dikkat* [$t_{(642)}=2.60$; $p<0.05$], *yineleme* [$t_{(642)}=4.29$; $p<0.01$], *anlamlandırma- örgütlenme* [$t_{(642)}=-2.23$; $p<0.05$] ve *anlamayı izleme* [$t_{(642)}=3.72$; $p<0.01$] stratejilerini kullanma düzeylerinin, cinsiyetlerine göre farklılık gösterdiği söylenebilir. Bu stratejiler için ortalama değerler incelendiğinde; kız öğrencilerin *dikkat*, *yineleme* ve *anlamayı izleme* stratejilerini kullanma düzeylerinin, erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. *Anlamlandırma- örgütlenme* stratejilerinin kullanılma düzeylerinde ise durum erkek öğrenciler lehinedir. *Duyuşsal* öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeyleri incelendiğinde de, bu stratejilerin kullanılma düzeylerinin öğrencilerin cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermediği söylenebilir [$t_{(1058)}=1.39$; $p>0.05$].

Bu çalışmayla ilgili bulunan diğer çalışmaların bulguları incelendiğinde; bazı çalışmalarda öğrenme stratejileri ile cinsiyet arasında kız öğrenciler lehine anlamlı fark bulunurken (Arsal ve Özen, 2007; Aydın, 2011; Bulut, 2006; Çelikkaya, 2010; Çelikkaya ve Kuş, 2010; Eroğlu, 2007; Güven, 2004; Ilgaz, 2006; Karakış, 2006; Karakış ve Çelenk, 2007; Kontaş, 2010; Özkal ve Çetingöz, 2006; Saban İflazoğlu ve Tümkaya, 2008; Şahin ve Çakar, 2011; Şen, 2006; Yokuş, 2010), bazı çalışmalarda erkek öğrenciler lehine anlamlı farklılıklara rastlanmıştır (Aslan, 2008; Kontaş, 2010). Bazı çalışmalarda ise cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (Taşdemir ve Tay, 2007). İlgili çalışmaların bulgularına

göre; öğrenme stratejilerinin kullanım düzeyleri ve cinsiyet arasında genellikle kız öğrenciler lehine anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Bu durumda; ilgili çalışmaların bulgularının, bu çalışmada elde edilen bulguları destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

3.4. G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesindeki öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin öğrenim gördükleri güzel sanatlar ve spor liselerine göre anlamlı farklılık gösterip- göstermeme durumlarına yönelik bulgular ve yorum

Tablo 3. 4. 1. Pişano repertuarının öğrenilmesinde *dikkat* stratejilerinin kullanılma düzeylerinin öğrenim görülen G.S.S.L.'ye göre karşılaştırılması

G. S. S. L.	N	\bar{X}	SS	F	p	Fark
(1) Antalya	88	2.49	1.01			
(2) Bolu	53	3.08	.91			(2)-(1)
(3) Diyarbakır	70	2.93	.99			(2)-(5)
(4) Gaziantep	62	2.88	1.10			(2)-(8)
(5) Giresun	44	2.45	1.06			(6)-(1)
(6) Kütahya	59	3.07	.89	3.27**	0.00	(6)-(5)
(7) Malatya	68	2.77	.91			(6)-(8)
(8) Mersin	75	2.64	.89			(9)-(1)
(9) Niğde	37	3.10	.99			(9)-(5)
(10) Samsun	46	3.01	1.11			(9)-(8)
(11) Sivas	42	2.83	.99			

**p<0.01

Tablo 3. 4. 1.'e göre; örneklem grubu öğrencilerinin pişano repertuarının öğrenilmesinde *dikkat* stratejilerini kullanma düzeylerinin, öğrenim gördükleri G.S.S.L.'ye göre farklılık gösterdiği söylenebilir [$F_{(10,633)}= 3.27$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve fark sütununda verilen çoklu karşılaştırma testlerinin sonucu incelendiğinde; Bolu, Kütahya ve Niğde G.S.S.L.'de öğrenim gören öğrencilerin *dikkat* stratejilerini kullanma düzeylerinin Antalya, Giresun ve Mersin G.S.S.L. öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Diğer G.S.S.L. arasındaki farklılıklar ise anlamlı bulunmamıştır.

Tablo 3. 4. 2. Piyano repertuarının öğrenilmesinde *yineleme* stratejilerinin kullanılma düzeylerinin öğrenim görülen G. S. S. L.'ye göre karşılaştırılması

G. S. S. L.	N	\bar{X}	SS	F	p	Fark
(1) Antalya	88	4.05	.68			
(2) Bolu	53	4.05	.80			(1)-(5)
(3) Diyarbakır	70	3.86	.76			(1)-(8)
(4) Gaziantep	62	3.96	.76			(1)-(10)
(5) Giresun	44	3.44	1.15			(2)-(5)
(6) Kütahya	59	4.00	.67	3.24**	0.00	(2)-(8)
(7) Malatya	68	3.93	.74			(2)-(10)
(8) Mersin	75	3.74	.89			(9)-(5)
(9) Niğde	37	4.13	.71			(9)-(8)
(10) Samsun	46	3.63	.97			(9)-(10)
(11) Sivas	42	3.90	.65			

**p<0.01

Tablo 3. 4. 2.'ye göre; örneklem grubu öğrencilerinin piyano repertuarının öğrenilmesinde *yineleme* stratejilerini kullanma düzeylerinin, öğrenim gördükleri G.S.S.L.'ye göre farklılık gösterdiği söylenebilir [$F_{(10,633)}= 3.24$; $p<0.01$]. Ortalama değerler ve fark sütununda verilen çoklu karşılaştırma testlerinin sonucu incelendiğinde; Antalya, Bolu ve Niğde G.S.S.L. öğrencilerinin *yineleme* stratejilerini kullanma düzeylerinin Giresun, Mersin ve Samsun G.S.S.L. öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Diğer G.S.S.L. arasındaki farklılıklar ise anlamlı bulunmamıştır.

Tablo 3. 4. 3. Piyano repertuarının öğrenilmesinde *anlamlandırma- örgütlenme* stratejilerinin kullanılma düzeylerinin öğrenim görülen G.S.S.L.'ye göre karşılaştırılması

G. S. S. L.	N	\bar{X}	SS	F	P	Fark
(1) Antalya	88	2.65	.81			
(2) Bolu	53	3.24	.82			
(3) Diyarbakır	70	3.12	.85			(3)-(1)
(4) Gaziantep	62	3.17	.75			(3)-(5)
(5) Giresun	44	2.76	.91			(3)-(8)
(6) Kütahya	59	3.03	.87	3.18**	0.00	(4)-(1)
(7) Malatya	68	2.93	.68			(4)-(5)
(8) Mersin	75	2.85	.87			(4)-(8)
(9) Niğde	37	2.94	.64			
(10) Samsun	46	2.97	.95			
(11) Sivas	42	3.03	.70			

** p<0.01

Aydiner Uygun, M., Kılınçer, Ö. (2012). Pişano repertuarının öğrenilmesinde öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi: Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 9:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Tablo 3. 4. 3.'e göre; örneklem grubu öğrencilerinin pişano repertuarının öğrenilmesinde *anlamlandırma- örgütleme* stratejilerini kullanma düzeylerinin, öğrenim gördükleri G.S.S.L.'ye göre farklılık gösterdiği söylenebilir [$F_{(10,633)}= 3.18$; $p<0.01$]. Çoklu karşılaştırma testlerinin sonucu incelendiğinde; Diyarbakır ve Gaziantep G.S.S.L. öğrencilerinin *anlamlandırma- örgütleme* stratejilerini kullanma düzeylerinin Antalya, Giresun ve Mersin G.S.S.L. öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Diğer G.S.S.L. arasındaki farklılıklar ise anlamlı bulunmamıştır.

Tablo 3. 4. 4. Pişano repertuarının öğrenilmesinde *anlamayı izleme* stratejilerinin kullanılma düzeylerinin öğrenim görülen G.S.S.L.'ye göre karşılaştırılması

G. S. S. L.	N	\bar{x}	SS	F	p	Fark
(1) Antalya	88	3.77	.75			
(2) Bolu	53	3.76	.81			
(3) Diyarbakır	70	3.81	.77			(6)-(5)
(4) Gaziantep	62	3.78	.83			(6)-(8)
(5) Giresun	44	3.16	.90			(6)-(10)
(6) Kütahya	59	3.99	.55	3.92**	0.00	(9)-(5)
(7) Malatya	68	3.76	.61			(9)-(8)
(8) Mersin	75	3.66	.89			(9)-(10)
(9) Niğde	37	4.00	.66			
(10) Samsun	46	3.63	.91			
(11) Sivas	42	3.83	.61			

** $p<0.01$

Tablo 3. 4. 4.'e göre; örneklem grubu öğrencilerinin pişano repertuarının öğrenilmesinde *anlamayı izleme* stratejilerini kullanma düzeylerinin, öğrenim gördükleri G.S.S.L.'ye göre farklılık gösterdiği söylenebilir [$F_{(10,633)}= 3.92$; $p<0.01$]. Çoklu karşılaştırma testlerinin sonucu incelendiğinde; Niğde ve Kütahya G.S.S.L. öğrencilerinin *anlamayı izleme* stratejilerini kullanma düzeylerinin Giresun, Mersin ve Samsun G.S.S.L. öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Diğer G.S.S.L. arasındaki farklılıklar ise anlamlı bulunmamıştır.

Aydiner Uygun, M., Kılınçer, Ö. (2012). Piyano repertuarının öğrenilmesinde öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi: Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 9:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Tablo 3. 4. 5. Piyano repertuarının öğrenilmesinde *duyuşsal* stratejilerin kullanılma düzeylerinin öğrenim görülen G.S.S.L.'ye göre karşılaştırılması

G. S. S. L.	N	\bar{X}	SS	F	P	Fark
(1) Antalya	88	3.54	.84			
(2) Bolu	53	3.32	.94			
(3) Diyarbakır	70	3.03	.97			
(4) Gaziantep	62	3.23	1.04			
(5) Giresun	44	3.35	.99			(1)-(3)
(6) Kütahya	59	3.31	1.04	2.10**	0.02	(1)-(7)
(7) Malatya	68	3.06	.82			(9)-(3)
(8) Mersin	75	3.32	.92			(9)-(7)
(9) Niğde	37	3.55	.87			
(10) Samsun	46	3.16	1.08			
(11) Sivas	42	3.49	.94			

** p<0.01

Tablo 3. 4. 5.'e göre; örneklem grubu öğrencilerinin piyano repertuarının öğrenilmesinde *duyuşsal* stratejileri kullanma düzeylerinin, öğrenim gördükleri G.S.S.L.'ye göre farklılık gösterdiği söylenebilir [$F_{(10,633)} = 2.10$; $p < 0.05$]. Çoklu karşılaştırma testlerinin sonucu incelendiğinde; Antalya ve Niğde G.S.S.L. öğrencilerinin *duyuşsal* stratejileri kullanma düzeylerinin, Diyarbakır ve Malatya G.S.S.L. öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Diğer G.S.S.L. arasındaki farklılıklar ise anlamlı bulunmamıştır.

Yukarıda öğrenme stratejilerinin kullanım düzeylerinin öğrenim görülen G.S.S.L.'ye göre karşılaştırıldığı bulgular bütüncül olarak incelendiğinde; piyano repertuarının öğrenilmesinde kullanılan *dikkat, yineleme, anlamlandırma- örgütleme, anlamayı izleme* stratejileri ile *duyuşsal* stratejilerin kullanım düzeylerinde, öğrenim görülen G.S.S.L.'ye göre anlamlı farklılıkların olduğu söylenebilir. Bu durum, G.S.S.L.'deki piyano eğitimi- öğretimi sürecindeki öğretme- öğrenme yaklaşımlarında ve öğretme- öğrenme çevrelerinde bir takım farklılıklar bulunduğunu düşündürmektedir.

3.5. G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesindeki öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin devam ettikleri sınıflara göre anlamlı farklılık gösterip- göstermeme durumlarına yönelik bulgular ve yorum

Tablo 3. 5. 1. Örneklem grubu öğrencilerinin öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin G.S.S.L.'ye devam edilen sınıflara göre karşılaştırılması

Öğrenme Stratejisi	Sınıf	N	\bar{X}	SS	F	P	Fark
Dikkat	10. Sınıf	225	2.99	.98	5.81**	0.00	10-11 10-12
	11. Sınıf	218	2.69	.99			
	12. Sınıf	201	2.75	1.01			
Yineleme	10. Sınıf	225	4.05	.76	7.30**	0.00	10-11 10-12
	11. Sınıf	218	3.78	.80			
	12. Sınıf	201	3.83	.86			
Anlamlandırma Örgütlenme	10. Sınıf	225	3.08	.82	4.25*	0.02	10-11 10-12
	11. Sınıf	218	2.85	.80			
	12. Sınıf	201	2.94	.84			
Anlamayı izleme	10. Sınıf	225	3.84	.76	3.09*	0.04	10-11 10-12
	11. Sınıf	218	3.66	.74			
	12. Sınıf	201	3.73	.84			
Duyuşsal	10. Sınıf	225	3.28	1.01	0.26	0.77	-
	11. Sınıf	218	3.34	.91			
	12. Sınıf	201	3.28	.94			

** p<0.01 * p<0.05

Yukarıdaki Tablo 3. 5. 1. incelendiğinde; örneklem grubu öğrencilerinin *dikkat* [$F_{(2,641)}= 5.81$; $p<0.01$], *yineleme* [$F_{(2,641)}= 7.30$; $p<0.01$], *anlamlandırma- örgütlenme* [$F_{(2,641)}= 4.25$; $p<0.05$] ve *anlamayı izleme* [$F_{(2,641)}= 3.09$; $p<0.05$] stratejilerini kullanma düzeylerinin öğrenim gördükleri sınıflara göre farklılık gösterdiği söylenebilir. Çoklu karşılaştırma testlerinin sonuçları ve ortalama değerler incelendiğinde; bu dört öğrenme stratejisinde 10. sınıf öğrencilerinin öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin, 11. ve 12. sınıf öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görölmektedir. *Duyuşsal* stratejilerin kullanılma düzeylerinde ise sınıflara göre önemli bir farklılık görölmemektedir [$F_{(2,641)}= 0.26$; $p>0.05$]. Sınıf düzeyi arttıkça öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeylerinde de artış olması beklenen bir bulgu iken, farkın 10. sınıf öğrencileri lehine yüksek bulunması dikkat çekici bir bulgu olarak nitelendirilebilir.

Bu çalışmayla ilgili bulunan diğer çalışmaların bulgularına göre; bazı çalışmalarda öğrenme stratejileri ile öğrenim görölen sınıf arasında anlamlı fark bulunurken (Aslan, 2008; Aydın, 2011; Çağlayan, Şirin, Yıldız, 2010; Çelikkaya ve Kuş, 2010; Hamurcu, 2002; Konaş,

Aydiner Uygun, M., Kılınçer, Ö. (2012). Pişano repertuarının öğrenilmesinde öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi: Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 9:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

2010; Şen, 2006), bazı çalışmalarda anlamlı fark bulunmamıştır (Arsal ve Özen, 2007; Çelenk ve Karakış, 2007; Yokuş, 2010).

3.6. G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesindeki öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin pişano dersine çalışmaya ayırdıkları haftalık zaman dilimine göre anlamlı farklılık gösterip- göstermeme durumlarına yönelik bulgular ve yorum

Tablo 3. 6. 1. Örneklem grubu öğrencilerinin öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin pişano dersine çalışmaya ayırdıkları haftalık zaman dilimine göre karşılaştırılması

Öğrenme Stratejisi	Zaman (saat)	N	\bar{X}	SS	F	p	Fark
Dikkat	(1) 1'den az	124	2.37	.98	13.14*	0.00	(1)-(2)
	(2) 1-3	254	2.81	.91			(1)-(3)
	(3) 4-6	196	3.01	1.03			(1)-(4)
	(4) 7'den fazla	70	3.08	1.02			(2)-(3),(4)
Yineleme	(1) 1'den az	124	3.35	.96	31.41*	0.00	(1)-(2)
	(2) 1-3	254	3.88	.78			(1)-(3)
	(3) 4-6	196	4.17	.60			(1)-(4)
	(4) 7'den fazla	70	4.10	.69			(2)-(3),(4)
Anlamlandırma-Örgütlenme	(1) 1'den az	124	2.65	.77	11.81*	0.00	(1)-(2)
	(2) 1-3	254	2.91	.83			(1)-(3)
	(3) 4-6	196	3.15	.82			(1)-(4)
	(4) 7'den fazla	70	3.17	.76			(2)-(3),(4)
Anlamayı izleme	(1) 1'den az	124	3.31	.88	24.58*	0.00	(1)-(2)
	(2) 1-3	254	3.70	.72			(1)-(3)
	(3) 4-6	196	3.99	.69			(1)-(4)
	(4) 7'den fazla	70	4.01	.67			(2)-(3),(4)
Duyuşsal	(1) 1'den az	124	3.10	.99	13.22*	0.00	(1)-(2)
	(2) 1-3	254	3.11	.83			(1)-(3)
	(3) 4-6	196	3.51	1.00			(1)-(4)
	(4) 7'den fazla	70	3.71	.93			(2)-(3),(4)

* p<0.05

Yukarıdaki Tablo 3. 6. 1. incelendiğinde; örneklem grubu öğrencilerinin tüm öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin, pişano dersine çalışmak için ayırdıkları zamana göre farklılık gösterdiği söylenebilir (p<0.05). Çoklu karşılaştırma ve ortalama değerler incelendiğinde, pişano çalışmaya ayrılan zaman arttıkça öğrenme stratejilerine ait düzeylerin de genel olarak arttığı söylenebilir. Tablo 3. 6. 1.'de görüldüğü gibi haftalık 4- 6 saat arasında pişano çalışan öğrenciler ile 7 saatten fazla pişano çalışan öğrenciler arasında önemli bir farklılığa rastlanmamıştır. Bu bulgulardan hareketle; haftada 4 saatten fazla pişano

çalışmanın, öğrenme stratejilerini kullanma düzeyinde önemli bir farklılığa yol açmadığı söylenebilir.

3.7. G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesindeki öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin pişano dersine çalışma zamanlarını planlama şekillerine göre anlamlı farklılık gösterip- göstermeme durumlarına yönelik bulgular ve yorum

Tablo 3. 7. 1. Örneklem grubu öğrencilerinin öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin pişano dersine çalışma zamanını planlama şekillerine göre karşılaştırılması

Öğrenme Stratejisi	Planlama	N	\bar{X}	SS	F	p	Fark
Dikkat	(1) Her gün	182	3.00	.98	12.46**	0.00	(1)-(3)
	(2) Serbest zamanlarda	235	2.96	1.00			(1)-(4)
	(3) Sınavdan bir süre önce	145	2.61	.96			(2)-(3)
	(4) Sınavdan bir gün önce	82	2.34	.90			(2)-(4)
Yineleme	(1) Her gün	182	4.10	.67	35.61**	0.00	(1)-(3)
	(2) Serbest zamanlarda	235	4.06	.71			(1)-(4)
	(3) Sınavdan bir süre önce	145	3.76	.78			(2)-(3)
	(4) Sınavdan bir gün önce	82	3.16	.97			(2)-(4)
Anlamlandırma Örgütlenme	(1) Her gün	182	3.15	.86	12.58**	0.00	(1)-(3)
	(2) Serbest zamanlarda	235	3.05	.77			(1)-(4)
	(3) Sınavdan bir süre önce	145	2.79	.81			(2)-(3)
	(4) Sınavdan bir gün önce	82	2.59	.75			(2)-(4)
Anlamayı izleme	(1) Her gün	182	4.00	.70	30.44**	0.00	(1)-(3)
	(2) Serbest zamanlarda	235	3.87	.71			(1)-(4)
	(3) Sınavdan bir süre önce	145	3.53	.75			(2)-(3)
	(4) Sınavdan bir gün önce	82	3.18	.82			(2)-(4)
Duyuşsal	(1) Her gün	182	3.58	.97	9.87**	0.00	(1)-(2)
	(2) Serbest zamanlarda	235	3.26	.93			(1)-(3)
	(3) Sınavdan bir süre önce	145	3.03	.87			(1)-(4)
	(4) Sınavdan bir gün önce	82	3.26	.97			

** p<0.01

Yukarıdaki Tablo 3. 7. 1. incelendiğinde; öğrencilerin tüm öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin pişano dersine çalışma zamanını planlama şekillerine göre farklılık gösterdiği söylenebilir (p<0.01). Çoklu karşılaştırma ve ortalama değerler incelendiğinde ulaşılan bulgular şunlardır: Her gün veya diğer derslerden arta kalan serbest zamanlarda pişano çalışan öğrencilerin *dikkat* ve *anlamlandırma- örgütlenme* stratejilerine ait düzeyleri, sınavdan bir süre önce veya sınavdan bir gün önce pişano çalışan öğrencilere göre daha yüksektir. *Yineleme* ve *anlamayı izleme* stratejileri için de aynı yorumun yapılabilmesinin

yanında ilave olarak; sınavdan bir süre önce pişano çalışan öğrencilerin öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin, sınavdan bir gün önce pişano çalışan öğrencilere göre daha yüksek olduğu söylenebilir. *Duyuşsal* öğrenme stratejilerinde ise her gün pişano çalışan öğrencilerin öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin, diğer öğrencilere göre yüksek olduğu görölmüştür. Bu bulgular; pişano çalışma zamanındaki düzenliliğin, öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeylerine de olumlu yönde yansıdığı şekilde yorumlanabilir.

3.8. G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesindeki öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin öğrenme stratejilerini öğrendikleri kaynaklara göre anlamlı farklılık gösterip- göstermeme durumlarına yönelik bulgular ve yorum

Tablo 3. 8. 1. Örneklem grubu öğrencilerinin öğrenme stratejilerini öğrendiği kaynağın öğretmen olma durumuna göre karşılaştırılması

Öğrenme Stratejisi	Kaynak Öğretmen	N	\bar{X}	SS	t	p
Dikkat	Hayır	134	2.44	.97	-4.95**	0.00
	Evet	510	2.91	.98		
Yineleme	Hayır	134	3.67	.86	-3.56**	0.00
	Evet	510	3.95	.79		
Anlamlandırma-Örgütlenme	Hayır	134	2.80	.82	-2.52*	0.01
	Evet	510	3.00	.82		
Anlamayı izleme	Hayır	134	3.51	.83	-3.92**	0.00
	Evet	510	3.81	.76		
Duyuşsal	Hayır	134	3.20	.89	-1.27	0.20
	Evet	510	3.32	.97		

** p<0.01 * p<0.05

Yukarıdaki Tablo 3. 8. 1. İncelendiğinde; örneklem grubu öğrencilerinin *dikkat* [$t_{(642)}=-4.95$; p<0.01], *yineleme* [$t_{(642)}=-3.56$; p<0.01], *anlamlandırma- örgütlenme* [$t_{(642)}=-2.52$; p<0.05] ve *anlamayı izleme* [$t_{(642)}=-3.92$; p<0.01] stratejilerindeki düzeylerinin, bu stratejileri öğrenme kaynağının öğretmen olup olmasına göre farklılık gösterdiği söylenebilir. Çoklu karşılaştırma ve ortalama değerler incelendiğinde ise bu dört öğrenme stratejisinin kullanılma düzeyleri, öğrenme stratejilerini öğrenme kaynağı öğretmen olan öğrencilerde, diğer öğrencilere göre daha yüksektir. *Duyuşsal* öğrenme stratejilerinde ise öğrenme stratejilerinin öğrenilme kaynağının öğretmen olma durumuna göre önemli bir farklılık bulunmamıştır [$t_{(642)}=-1.27$; p>0.05]. Bu bulgulardan hareketle; *dikkat*, *yineleme*, *anlamlandırma- örgütlenme*

Aydiner Uygun, M., Kılınçer, Ö. (2012). Pişano repertuarının öğrenilmesinde öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi: Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 9:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

ve *anlamayı izleme* stratejilerinin kullanılma düzeylerindeki artışlarda, öğretmen önemli bir faktör olduğu söylenebilir.

Tablo 3. 8. 2. Örneklem grubu öğrencilerinin öğrenme stratejilerini öğrendiği kaynağın kendisi olma durumuna göre karşılaştırılması

Öğrenme Stratejisi	Kaynak kendisi	N	\bar{X}	SS	t	p
Dikkat	Hayır	409	2.90	.98	2.86**	0.00
	Evet	235	2.67	1.02		
Yineleme	Hayır	409	3.92	.81	1.28	0.20
	Evet	235	3.84	.81		
Anlamlandırma- Örgütlenme	Hayır	409	2.96	.83	0.21	0.84
	Evet	235	2.95	.82		
Anlamayı izleme	Hayır	409	3.80	.75	2.23*	0.03
	Evet	235	3.66	.82		
Duyuşsal	Hayır	409	3.32	.98	0.86	0.39
	Evet	235	3.25	.90		

** p<0.01 * p<0.05

Yukarıdaki Tablo 3. 8. 2. incelendiğinde; örneklem grubu öğrencilerinin *dikkat* [t(642)= 2.86; p<0.01] ve *anlamayı izleme* [t(642)= 2.23; p<0.05] stratejilerini kullanma düzeylerinin bu stratejileri öğrenme kaynağının kendilerinin olup olmamasına göre farklılık gösterdiği söylenebilir. Çoklu karşılaştırma ve ortalama değerler incelendiğinde ise bu iki öğrenme stratejisinde, stratejileri öğrenme kaynağı olarak kendini gören öğrencilerin düzeyleri, diğer öğrencilere göre daha düşüktür. *Yineleme* [t(642)= 1.28; p>0.05], *anlamlandırma- örgütlenme* [t(642)= 0.21; p>0.05] ve *duyuşsal* [t(642)= 0.86; p>0.05] öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeyleri ise stratejileri öğrenme kaynağının kendilerinin olup olmamasına göre önemli bir farklılık göstermemektedir. Bu bulgular, bir önceki Tablo 3. 8. 1.'de verilen bulguları da destekler niteliktedir.

3.9. G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesindeki öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin pişano çalışmalarını sürdürdükleri yerlere göre anlamlı farklılık gösterip- göstermeme durumlarına yönelik bulgular ve yorum

Tablo 3. 9. 1. Örneklem grubu öğrencilerinin öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin pişano çalışma ortamlarına göre karşılaştırılması

Öğrenme Stratejisi	Ortam	N	\bar{X}	SS	F	p	Fark
Dikkat	(1) Evimdeki pişanoda	198	2.99	1.03	4.68*	0.01	(1)-(2)

Aydiner Uygun, M., Kılınçer, Ö. (2012). Pişano repertuarının öğrenilmesinde öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi: Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 9:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

	(2) Okuldaki çalışma odalarında	275	2.76	.95			(1)-(3)
	(3) Evde org. v.b. okulda pişano ile	171	2.70	1.01			
Yineleme	(1) Evimdeki pişanoda	198	4.03	.78	4.27*	0.01	(1)-(2) (1)-(3)
	(2) Okuldaki çalışma odalarında	275	3.82	.83			
	(3) Evde org. v.b. okulda pişano ile	171	3.84	.80			
Anlamlandırma-Örgütlenme	(1) Evimdeki pişanoda	198	3.01	.86	0.69	0.50	-
	(2) Okuldaki çalışma odalarında	275	2.92	.81			
	(3) Evde org. v.b. okulda pişano ile	171	2.97	.81			
Anlamayı izleme	(1) Evimdeki pişanoda	198	3.86	.79	3.40*	0.03	(1)-(2) (1)-(3)
	(2) Okuldaki çalışma odalarında	275	3.71	.80			
	(3) Evde org. v.b. okulda pişano ile	171	3.67	.73			
Duyuşsal	(1) Evimdeki pişanoda	198	3.33	1.01	1.95	0.14	-
	(2) Okuldaki çalışma odalarında	275	3.35	.93			
	(3) Evde org. v.b. okulda pişano ile	171	3.17	.92			

* p<0.05

Yukarıdaki Tablo 3. 9. 1. incelendiğinde; örneklem grubu öğrencilerinin *dikkat* [$F_{(2,641)}= 4.68$; $p<0.05$], *yineleme* [$F_{(2,641)}= 4.27$; $p<0.05$] ve *anlamayı izleme* [$F_{(2,641)}= 3.40$; $p<0.05$] stratejilerini kullanma düzeylerinin, pişano çalışma ortamlarına göre farklılık gösterdiği söylenebilir. Çoklu karşılaştırma ve ortalama değerler incelendiğinde; evindeki pişanoda çalışan öğrencilerin *dikkat*, *yineleme* ve *anlamayı izleme* stratejilerini kullanma düzeyleri, diğer ortamlarda çalışan öğrencilere göre daha yüksektir. *Anlamlandırma-örgütlenme* [$F_{(2,641)}= 0.69$; $p>0.05$] ve *duyuşsal* [$F_{(2,641)}= 1.95$; $p>0.05$] öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri ise pişano çalışılan ortama göre önemli bir farklılık göstermemektedir. *Dikkat*, *yineleme* ve *anlamayı izleme* stratejileri lehine bulgular; evindeki pişanoda çalışan öğrencilerin, diğer öğrencilere oranla çalışmaya daha iyi yoğunlaştıklarını düşündürmektedir.

3.10. G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesindeki öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri, pişano dersi için okul dışında destek alma durumlarına göre anlamlı farklılık gösterip- göstermeme durumlarına yönelik bulgular ve yorum

Tablo 3. 10. 1. Örneklem grubu öğrencilerinin öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin pişano dersi için okul dışında destek alma durumlarına göre karşılaştırılması

Öğrenme Stratejisi	Pişano dersi desteği	N	\bar{X}	SS	T	p
Dikkat	Hayır	40	2.92	.82	0.65	0.51
	Evet	604	2.81	1.01		
Yineleme	Hayır	40	4.16	.71	2.16*	0.03
	Evet	604	3.87	.82		
Anlamlandırma- Örgütlenme	Hayır	40	3.25	.73	2.34*	0.02
	Evet	604	2.94	.83		
Anlamayı izleme	Hayır	40	3.95	.68	1.72	0.09

Aydiner Uygun, M., Kılınçer, Ö. (2012). Pişano repertuarının öğrenilmesinde öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi: Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 9:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

	Evet	604	3.73	.79		
Duyuşsal	Hayır	40	3.03	.91	-1.84	0.07
	Evet	604	3.32	.95		

* p<0.05

Yukarıdaki Tablo 3. 10. 1. incelendiğinde; örneklem grubu öğrencilerinin *yineleme* [$t_{(642)}= 2.16$; $p<0.05$] ve *anlamlandırma- örgütleme* [$t_{(642)}= 2.34$; $p<0.05$] stratejilerini kullanma düzeylerinin, pişano dersi için okul dışında destek alma durumlarına göre farklılık gösterdiği söylenebilir. Bu stratejilerdeki ortalama değerler incelendiğinde; pişano dersi için okul dışında destek alan öğrencilerin *yineleme* ve *anlamlandırma- örgütleme* stratejilerindeki düzeyleri, destek almayan öğrencilere göre daha düşüktür. Diğer yandan *dikkat* [$t_{(642)}= 0.65$; $p>0.05$], *anlamayı izleme* [$t_{(642)}= 1.72$; $p>0.05$] ve *duyuşsal* [$t_{(642)}= -1.84$; $p>0.05$] öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeylerinde, pişano dersi için okul dışında destek alma durumuna göre önemli bir farklılık gözlenmemiştir. Bu bulgulardan hareketle; pişano dersi için okul dışında destek alma durumunun *yineleme* ve *anlamlandırma- örgütleme* stratejilerinin kullanım düzeylerini olumsuz yönde etkilediği söylenebilir.

3.11. G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, pişano repertuarının öğrenilmesindeki öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri, ailede müzik eğitimcisi ya da müzikle ilgilenen bir yakının bulunma durumuna göre anlamlı farklılık gösterip-göstermeme durumlarına yönelik bulgular ve yorum

Tablo 3. 11. 1. Örneklem grubu öğrencilerinin öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin ailede müzikle ilgilenen bir yakının bulunma durumuna göre karşılaştırılması

Öğrenme Stratejisi	Yakın	N	\bar{X}	SS	t	p
Dikkat	Yok	291	2.79	.97	-0.53	0.60
	Var	353	2.83	1.03		
Yineleme	Yok	291	3.90	.79	0.17	0.87
	Var	353	3.88	.83		
Anlamlandırma- Örgütleme	Yok	291	2.98	.82	0.70	0.49
	Var	353	2.94	.83		
Anlamayı izleme	Yok	291	3.74	.77	-0.12	0.91
	Var	353	3.75	.79		
Duyuşsal	Yok	291	3.21	.93	-2.07*	0.04
	Var	353	3.37	.97		

* p<0.05

Yukarıdaki Tablo 3. 11. 1. İncelendiğinde; örneklem grubu öğrencilerinin *duyuşsal* stratejileri kullanma düzeylerinin, ailede müzikle ilgilenen bir yakının bulunma durumuna göre farklılık gösterdiği görülmektedir [$t_{(642)}= -2.07$; $p<0.05$]. Ortalama değerler

incelendiğinde; ailede müzikle ilgilenen bir yakını bulunan öğrencilerin *duyuşsal* stratejileri kullanma düzeylerinin, diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu söylenebilir. Diğer yandan *dikkat* [$t_{(642)} = -0.53$; $p > 0.05$], *yineleme* [$t_{(642)} = 0.17$; $p > 0.05$], *anlamlandırma- örgütlenme* [$t_{(642)} = 0.70$; $p > 0.05$] ve *anlamayı izleme* [$t_{(642)} = -0.12$; $p > 0.05$] stratejilerini kullanma düzeyleri, ailede müzikle ilgilenen bir yakının bulunma durumuna göre önemli bir farklılık göstermemektedir. Bu bulgular; “Etütte/ eserde karşılaştığı güçlükleri çalışarak aşabileceğine inanma”, “Yeterince çabalarsa başarılı bir performans sergileyebileceğine inanma” gibi taktikleri içeren duyuşsal stratejilerin kullanılma düzeylerinin yüksekliğinde, ailede müzikle ilgilenen bir yakının bulunmasının önemli bir faktör olduğuna işaret etmektedir.

3.12. G.S.S.L. müzik bölümü öğrencilerinin, piyano repertuarının öğrenilmesindeki öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin piyano dersiyle ilgili düşüncelerine göre anlamlı farklılık gösterip- göstermeme durumlarına yönelik bulgular ve yorum

Tablo 3. 12. 1. Örneklem grubu öğrencilerinin öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin piyano dersi ile ilgili düşüncelerine göre karşılaştırılması

Öğrenme Stratejisi	Düşünce	N	\bar{x}	SS	F	p	Fark
Dikkat	(1) Sıkıcı	46	2.37	.84	5.76**	0.00	(1)- (4)
	(2) Çalışmasını bilmediğim	76	2.80	.85			
	(3) Zorunlu	123	2.65	.94			
	(4) Seviyorum	399	2.92	1.04			
Yineleme	(1) Sıkıcı	46	3.31	.87	28.47**	0.00	(1)- (4) (2)- (4) (3)- (4)
	(2) Çalışmasını bilmediğim	76	3.58	.77			
	(3) Zorunlu	123	3.61	.87			
	(4) Seviyorum	399	4.10	.71			
Anlamlandırma Örgütlenme	(1) Sıkıcı	46	2.66	.73	9.37**	0.00	(1)- (4) (2)- (4) (3)- (4)
	(2) Çalışmasını bilmediğim	76	2.80	.77			
	(3) Zorunlu	123	2.75	.76			
	(4) Seviyorum	399	3.09	.84			
Anlamayı izleme	(1) Sıkıcı	46	3.24	.82	22.82**	0.00	(1)- (4) (2)- (4) (3)- (4)
	(2) Çalışmasını bilmediğim	76	3.57	.72			
	(3) Zorunlu	123	3.45	.75			
	(4) Seviyorum	399	3.93	.74			
Duyuşsal	(1) Sıkıcı	46	3.26	.86	12.08**	0.00	(1)- (4) (2)- (4) (3)- (4)
	(2) Çalışmasını bilmediğim	76	2.92	.87			
	(3) Zorunlu	123	3.01	.91			
	(4) Seviyorum	399	3.46	.95			

** $p < 0.01$

Yukarıdaki Tablo 3. 12. 1. incelendiğinde; örneklem grubu öğrencilerinin *dikkat*, *yineleme*, *anlamlandırma- örgütleme*, *anlamayı izleme* ve *duyuşsal* stratejileri kullanma düzeylerinin, pişano dersi ile ilgili düşüncelerine göre farklılık gösterdiği söylenebilir ($p<0.01$). Çoklu karşılaştırma testlerinin sonuçları ve ortalama değerler incelendiğinde; pişano dersini sevdiğini belirten öğrencilerin *yineleme*, *anlamlandırma- örgütleme*, *anlamayı izleme* ve *duyuşsal* öğrenme stratejilerini kullanma düzeylerinin, pişano dersini sıkıcı bulduğunu belirten, pişano dersini nasıl çalışılması gerektiğini bilmediği ya da zorunlu bir ders olarak nitelendiren diğer öğrencilere göre daha yüksek olduğu görülmektedir. *Dikkat* stratejilerini kullanma düzeylerinde de, pişano dersini seven ve sıkıcı bulan öğrenciler arasındaki fark önemli bulunmuştur. Pişano dersini seven öğrencilerin *dikkat* stratejilerini kullanma düzeyleri, pişano dersini sıkıcı bulan öğrencilere göre daha yüksektir. Bu bulgulardan hareketle; *dikkat*, *yineleme*, *anlamlandırma- örgütleme*, *anlamayı izleme* stratejileri ile *duyuşsal* stratejileri kullanma düzeylerinin yüksekliğinin, pişano dersine yönelik olumlu düşüncelerle ilişkilili olduğu söylenebilir.

4. Sonuçlar ve Öneriler

Bu çalışmanın bulgularına göre elde edilen sonuçlar şunlardır:

- ✓ Örneklem grubu öğrencileri pişano repertuarının öğrenilmesinde en yüksek düzeyde ($\bar{x}= 3.89$) *yineleme* stratejilerini, en düşük düzeyde ($\bar{x}= 2.82$) ise *dikkat* stratejilerini kullanmaktadırlar.
- ✓ Pişano repertuarının öğrenilmesinde kullanılan öğrenme stratejileri arasındaki en kuvvetli ilişki, anlamayı izleme stratejileri ve yineleme stratejileri arasındadır ($r= 0.59$).
- ✓ Kız öğrencilerin *dikkat* [$t_{(642)}= 2.60$; $p<0.05$], *yineleme* [$t_{(642)}= 4.29$; $p<0.01$] ve *anlamayı izleme* [$t_{(642)}= 3.72$; $p<0.01$] stratejilerini kullanma düzeyleri, erkek öğrencilere göre daha yüksektir. *Anlamlandırma- örgütleme* [$t_{(642)}= -2.23$; $p<0.05$] stratejilerinin kullanılma düzeylerinde ise fark erkek öğrenciler lehinedir.
- ✓ Öğrenme stratejilerinin kullanım düzeyleri öğrenim görülen G.S.S.L.'ye göre karşılaştırıldığında; pişano repertuarının öğrenilmesinde kullanılan *dikkat*, *yineleme*, *anlamlandırma- örgütleme*, *anlamayı izleme* stratejileri ile *duyuşsal* stratejilerin her birinin kullanım düzeylerinde, öğrenim görülen G.S.S.L.'ye göre anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

- ✓ Sınıf düzeyine göre; *dikkat* [$F_{(2,641)}= 5.81$; $p<0.01$], *yineleme* [$F_{(2,641)}= 7.30$; $p<0.01$], *anlamlandırma- örgütleme* [$F_{(2,641)}= 4.25$; $p<0.05$] ve *anlamayı izleme* [$F_{(2,641)}= 3.09$; $p<0.05$] stratejilerinin kullanılma düzeylerindeki farklılar anlamlı bulunmuştur. Buna göre 10. sınıf öğrencilerinin öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri, diğer sınıflarda öğrenim görmekte olan öğrencilere göre daha yüksek düzeydedir.
- ✓ Pişano çalışmaya ayrılan zaman arttıkça öğrenme stratejilerine ait düzeylerin de genel olarak arttığı bulunmuştur. Ancak haftalık 4- 6 saat arasında pişano çalışan öğrenciler ile 7 saatten fazla pişano çalışan öğrenciler arasında önemli bir farklılığa rastlanmamıştır.
- ✓ Her gün veya diğer derslerden arta kalan serbest zamanlarda pişano çalışan öğrencilerin *dikkat*, *yineleme*, *anlamlandırma- örgütleme* ve *anlamayı izleme* stratejilerine ait düzeyleri, sınavdan bir süre önce veya sınavdan bir gün önce pişano çalışan öğrencilere göre daha yüksektir.
- ✓ *Dikkat* [$t_{(642)}= -4.95$; $p<0.01$], *yineleme* [$t_{(642)}= -3.56$; $p<0.01$], *anlamlandırma- örgütleme* [$t_{(642)}= -2.52$; $p<0.05$] ve *anlamayı izleme* [$t_{(642)}= -3.92$; $p<0.01$] stratejilerinin kullanılma düzeyleri arasındaki farklılıklar, stratejilerin öğrenildiği kaynağın öğretmen olması değişkenine göre anlamlı bulunmuştur. Bu stratejilerin kullanılma düzeyleri öğrenme stratejilerinin öğrenildiği kaynağın öğretmen olması durumunda, daha yüksek düzeydedir.
- ✓ *Dikkat* [$t_{(642)}= 2.86$; $p<0.01$] ve *anlamayı izleme* [$t_{(642)}= 2.23$; $p<0.05$] stratejilerini kullanma düzeyleri, bu stratejileri öğrenme kaynağı olarak kendini gören öğrencilerde, diğer öğrencilere göre daha düşüktür.
- ✓ Evindeki pişanoda çalışan öğrencilerin *dikkat* [$F_{(2,641)}= 4.68$; $p<0.05$], *yineleme* [$F_{(2,641)}= 4.27$; $p<0.05$] ve *anlamayı izleme* [$F_{(2,641)}= 3.40$; $p<0.05$] stratejilerini kullanma düzeyleri, diğer ortamlarda çalışan öğrencilere göre daha yüksektir.
- ✓ Örneklem grubu öğrencilerinin *yineleme* [$t_{(642)}= 2.16$; $p<0.05$] ve *anlamlandırma- örgütleme* [$t_{(642)}= 2.34$; $p<0.05$] stratejilerini kullanma düzeylerindeki fark pişano dersi için okul dışında destek alma durumlarına göre anlamlı bulunmuştur. Buna göre; pişano dersi için okul dışında destek alan öğrencilerin *yineleme* ve *anlamlandırma- örgütleme* stratejilerindeki düzeyleri, destek almayan öğrencilere göre daha düşüktür.
- ✓ *Duyuşsal* stratejileri kullanma düzeylerinde, ailede müzikle ilgilenen bir yakının bulunma durumuna göre anlamlı fark bulunmuştur [$t_{(642)}= -2.07$; $p<0.05$]. Buna göre;

ailede müzikle ilgilenen bir yakını bulunan öğrencilerin *duyuşsal* stratejileri kullanma düzeyleri, diğer öğrencilere göre daha yüksektir.

- ✓ Pişano dersini sevdiğini ifade eden örneklem grubu öğrencilerinin öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri, pişano dersine ilişkin olumsuz düşüncelere sahip olan öğrencilere oranla daha yüksek bulunmuştur.

Bu çalışmada elde edilen sonuçlara göre şu öneriler sunulabilir:

- ✓ G.S.S.L. pişano eğitimi sürecinde, pişano repertuarının öğrenilmesinde etkili olabilecek öğrenme stratejilerinden, ders içi- ders dışı çalışmalarda faydalanılabilir.
- ✓ Pişanoya düzenli çalışma, öğrenme stratejilerini öğrenme kaynağının öğretmen olması gibi durumlara göre öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeylerinde artış olduğu görülmüştür. Bu bakımdan pişano dersi öğretmenlerinin gerek öğrencilere düzenli pişano çalışma alışkanlığı kazandırılmasında, gerekse öğrenme stratejileriyle ilgili konularda rehberlik etmeleri önerilebilir. Öğrenme stratejilerinin her birinde pişano dersini seven öğrenciler lehine anlamlı farklılar bulunması da, bu dersin sevdirmesinin önemine işaret etmektedir. Pişano dersinin sevdirmesi için de, öğretmene pek çok sorumluluklar düştüğünü söylemek yanlış olmayacaktır.

Kaynaklar

- Arsal, Z., Özen, R. (2007). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğrenme Stratejileri ve Öğrenme Biçimi Tercihlerinin İncelenmesi. *AİBÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7 (2), ss: 151- 164.
- Aslan, S. (2008). İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Matematik Dersindeki Çalışma Yollarını Kullanma Durumu, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Aydın, F. (2011). Ortaöğretim Öğrencilerinin Coğrafya Dersinde Kullandıkları Öğrenme Stratejileri, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, (6) 2, pp: 199- 212.
- Bulut, S. (2006). İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Matematik Dersinde Kullandıkları Öğrenme Stratejileri ve Başarı Güdöleri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Çağlayan, H. S., Şirin, E. F., Yıldız, Ö. (2008). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Genel Öğrenme Stratejilerini Kullanma Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi, *Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Dergisi*, 12 (2), ss:46- 62.
- Çelenk, S., Karakış, Ö. (2007). Farklı Öğrenme Stillerine Sahip Öğrencilerin Genel Öğrenme Stratejilerini Kullanma Düzeyleri "Abant İzzet Baysal Üniversitesi Örneği", *AİBÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7 (2), ss: 34- 52.
- Çelikkaya, T. (2010). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Kullandıkları Öğrenme Stratejileri, *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (3), ss: 65- 84.

- Aydiner Uygun, M., Kılınçer, Ö. (2012). Pişano repertuarının öğrenilmesinde öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi: Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 9:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>
-
- Çelikkaya, T., Kuş, Z. (2010). Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Öğrenme Stratejilerini Kullanma Durumları, *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 29, ss: 321- 336.
- Derman, A. (2002). İlköğretim 7. Sınıflarda Fen Bilgisi Derslerinde Kullanılan Farklı Öğrenme Stratejilerinin Öğrencilerin Başarılarına Etkisi, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Dikbaş, Y. (2008). Öğrenme Stratejilerinin Öğretiminin ve Ders İşlenişinde Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına Tutumlarına ve Kalıcılığa Etkisi, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Dikbaş, Y., Kaf Hasırcı, Ö. (2008). Öğrenme Stratejileri Öğretiminin ve Ders İşlenişinde Kullanımının Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Tutumlarına Etkisi, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakóltesi Dergisi (KEFAD)*, 9 (2), ss: 69-76.
- Dural, S. (2008). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğrenme ve Ders Çalışma Stratejileri ile Başarıları Arasındaki İlişki, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Ercan, N. (2008). Pişano Eğitiminde İlke ve Yöntemler, *Sözkesen Matbaası*, Ankara.
- Erođlu, G. (2007). Mesleki ve Teknik Eğitim Fakólterinde Kullanılan Öğrenme ve Öğretme Stratejilerinin İncelenmesi, *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Fenmen, M. (1947). *Piyanistin Kitabı*, Akba Kitapevi, Ankara.
- Güven, M. (2004). Öğrenme Stilleri ve Öğrenme Stratejileri Arasındaki İlişki, *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Hamurcu, H. (2002). Okulöncesi Öğretmen Adaylarının Kullandıkları Öğrenme Stratejileri, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 23, ss: 127- 134.
- Ilgaz, G. (2006). İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersine Yönelik Tutumları ve Kullandıkları Öğrenme Stratejileri, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Karakış, Ö. (2006). Bazı Yükseköğretim Kurumlarında Farklı Öğrenme Stillere Sahip Olan Öğrencilerin Genel Öğrenme Stratejilerini Kullanma Düzeyleri, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Karakış, Ö., Çelenk, S. (2007). Farklı Fakólterde Öğrenim Gören Öğrencilerin Genel Öğrenme Stratejilerini Kullanma Düzeyleri "Abant İzzet Baysal Üniversitesi Örneği", *AİBÜ Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 7 (1), ss: 26-46.
- Kılınçer, Ö.; Aydıner Uygun, M. (2011). Pişano Repertuarının Öğrenilmesinde Öğrenme Stratejilerinin Kullanılma Durumları Ölçeği: Geliştirilmesi, Geçerlik ve Güvenirliği, *yayınlanmaya hazırlanmış makale*.
- Kontaş, H. (2010). Üstün Yetenekli İlköğretim Öğrencilerinin Öğrenme Stratejileri, *İlköğretim Online*, 9 (3), ss: 1148-1158. [Online]: <http://ilkogretim-online.org.tr>
- Özkal, N., Çetingöz, D., (2006). Akademik Başarı Cinsiyet Tutum ve Öğrenme Stratejilerinin Kullanımı, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 46, ss: 259- 275.
- Öztürk, B. (1995). Genel Öğrenme Stratejilerinin Öğrenciler Tarafından Kullanılma Durumları Ölçeği, *Yayınlanmamış Doktora Tezi*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Pamir, L. (1984). *Çağdaş Pişano Eğitimi*, Beyaz Köşk Yayınları, İstanbul.
- Saban İflazoğlu, A., Tümkaya, S. (2008). Öğretmen Adaylarının Öğrenme Stratejileri ile Sosyo- Demografik Özellikler ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, *Ege Eğitim Dergisi*, 9 (1), ss: 1- 22.

Aydiner Uygun, M., Kılınçer, Ö. (2012). Pişano repertuarının öğrenilmesinde öğrenme stratejilerinin kullanılma düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi: Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri örneği. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 9:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

- Senemoğlu, N. (1997). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim, Kuramdan Uygulamaya*, Ertem Matbaacılık, Ankara.
- Sönmez, V. (2010). *Öğretim İlke ve Yöntemleri*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Subaşı, G. (1999). Bilişsel Öğrenme Yaklaşımı: Bilgiyi İşleme Kuramı, *Mesleki Eğitim Dergisi*, 1 (2), ss: 27- 36.
- Şahin, H., Çakar, E. (2011). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenme Stratejileri ve Akademik Güdülenme Düzeylerinin Akademik Başarılarına Etkisi, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9 (3), ss: 519-540.
- Şen, B. (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Tutumları ile Öğrenme ve Ders Çalışma Stratejileri Arasındaki İlişki, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Talu, N. (1997). Ankara Özel Tefvik Fikret Lisesi 10.sınıf Öğrencilerinin Kullandıkları Öğrenme Stratejilerinin Akademik Başarıları Üzerindeki Etkisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Taşçı, G., Altun, A., Soran, H. (2008). Biyoloji Öğretmen Adaylarının Öğrenme Stratejilerinin Belirlenmesi Üzerine Nitel Bir Çalışma, *Hacettepe Üniversitesi Dergisi*, 35, ss:284- 296.
- Taşdemir, A., Tay, B. (2007). Fen Bilgisi Öğretiminde Öğrencilerin Öğrenme Stratejilerini Kullanmalarının Akademik Başarıya Etkileri, *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XX (1), ss:173- 187.
- Tay, B., Yangın, B. (2008). 4. Sınıf Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Sınıf Ortamında Kullandıkları Öğrenme Stratejileri, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (3), ss:73- 88.
- Tomal, N. (2008). Ortaöğretim 9. Sınıf Öğrencilerinin Coğrafya Dersinde Öğrenme Stratejilerini Kullanma Durumları, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (16) , ss: 113- 127.
- Toy, Ö. (2007). Biyoloji Dersinde Kullanılan Öğrenme Stratejileri ve Başarı Güdüsü Arasındaki İlişkiler, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Ulusoy, A., Güngör Aytar, A., Köksal Akyol A., Subaşı, G., Ünver, G., Koç Erdamar G. (2008), *Eğitim Psikolojisi*, Anı Yayıncılık, Ankara.
- Yalız, D. (2010). Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu Öğrencilerinin Öğrenme Stratejileri, *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5 (3), ss: 77- 86.
- Yılmaz, D. (2011). Öğrenme Stratejilerinin Öğrenme Stilleri ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yokuş, H. (2010). Müzik Öğretmeni Adaylarının Pişano Repertuarının Öğrenilmesine Yönelik Öğrenme Stratejilerini Kullanma Düzeylerinin İncelenmesi, *International Conference on New Horizons in Education*, Cyprus, 23-25 June, Erişim tarihi: 10. 10. 2011, <http://www.int-e.net/publications/inte2010.pdf>